

ANDREAS STEINHÖFEL

RİKO, OSKAR ve ÇALINTI TAŞ

tudem

RİKO, OSKAR VE ÇALINTI TAŞ

© 2011, Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. A.Ş.
1476/1 Sok. No:10/51 Alsancak-Konak/İZMİR

metin hakları © 2011, CARLSEN Verlag GmbH

İlk baskı 2011 yılında Almanya'da *Riko, Oskar und der Diebstahlstein* adı ile Carlsen tarafından gerçekleştirilmiştir.

Bu kitabın telif hakları Akan Ajans aracılığıyla alınmıştır.

YAZAN: Andreas Steinhöfel
RESİMLEYEN: Peter Schössow
TÜRKÇELEŞTİREN: Suzan Geridönmez
EDİTÖR: Olcay Mağden Ünal
SON OKUMA: Ümit Mutlu
GRAFİK UYGULAMA: Aynur Sarıbüyük

BASKI VE CİLT: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.
Eskişehir Yolu 40. Km. Başkent OSB 22. Cadde No:6 Malıköy/Ankara
Tel: 0 312 284 18 14

Birinci Baskı: Eylül 2014 (2000 adet)
İkinci Baskı: Mayıs 2019 (2000 adet)

ISBN: 978-605-285-182-1
Yayınevi sertifika no: 11945
Matbaa sertifika no: 16031

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

ANDREAS STEINHÖFEL

RİKO, OSKAR ve ÇALINTI TAŞ

ANDREAS STEINHÖFEL

Andreas Steinhöfel, 1962’de Almanya’da doğdu. Çocuk ve gençlik romanları yazarlığının yanı sıra çevirmenlik de yaptı. İlk kitabı *Sıkı Arkadaşlar ve Spagetti Canavarı*’nı 1991’de, mezun olduktan sonra yayımladı. En ünlü kitaplarından biri olan *Çat Kapı*, Almanya’daki pek çok okulda okutuldu. *Riko, Oskar ve Derin Gölgeler* adlı kitabı ile 2008 yılında “Corine Edebiyat Ödülü” ve 2009 yılında “Alman Gençlik Edebiyatı Ödülü”ne layık görüldü. 2017 yılında “James Krüss Uluslararası Çocuk ve Gençlik Ödülü”nü kazanan yazar, hâlen Hesse’de yaşamaktadır.

Tudem Yayın Grubundan çıkan kitapları:

Riko, Oskar ve Derin Gölgeler (*roman*)

Riko, Oskar ve Defolu Kalpler (*roman*)

Riko, Oskar ve Çalıntı Taş (*roman*)

Sıkı Arkadaşlar ve Spagetti Canavarı (*roman*)

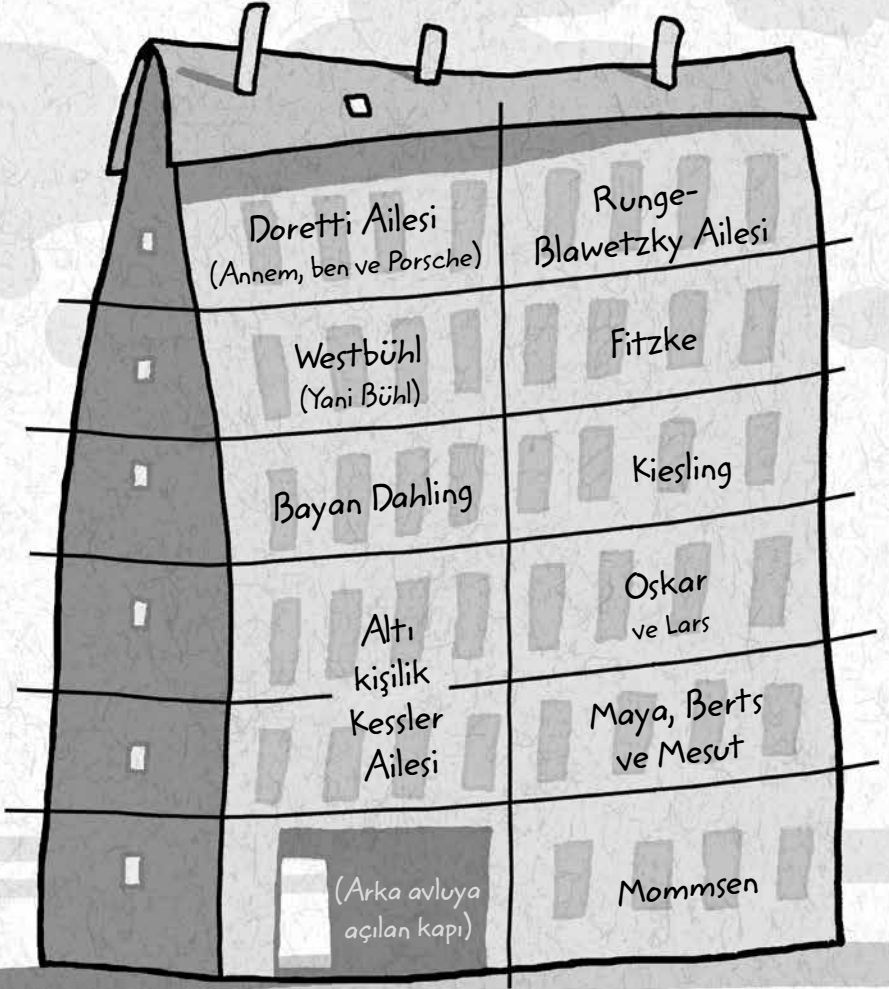
Kıralık Canavar (*roman*)

Çat Kapı (*roman*)

Farklı (*roman*)

Mekanik Prens (*roman*)

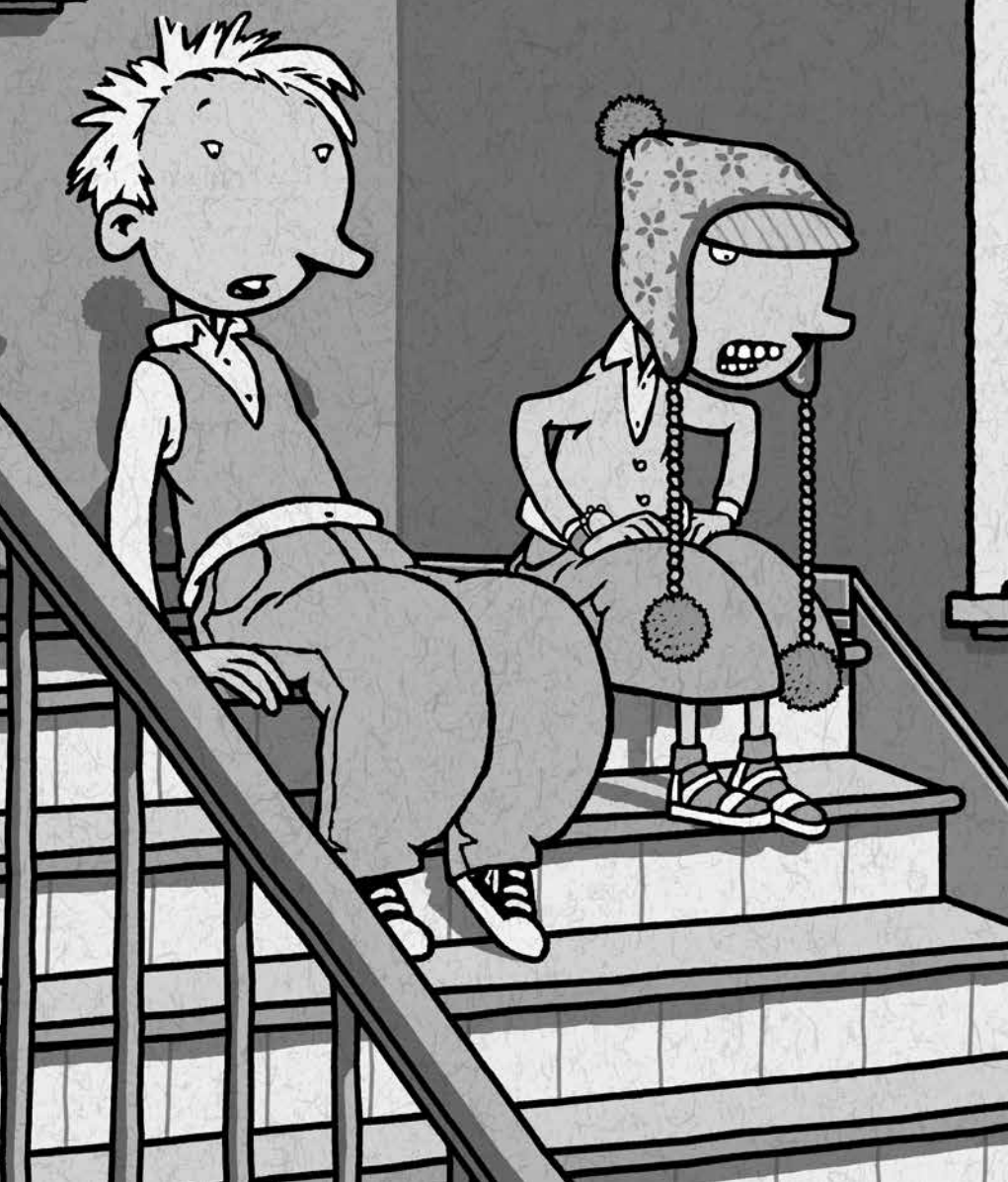
Gecen Gündüzüm Olsa (*öykü*)

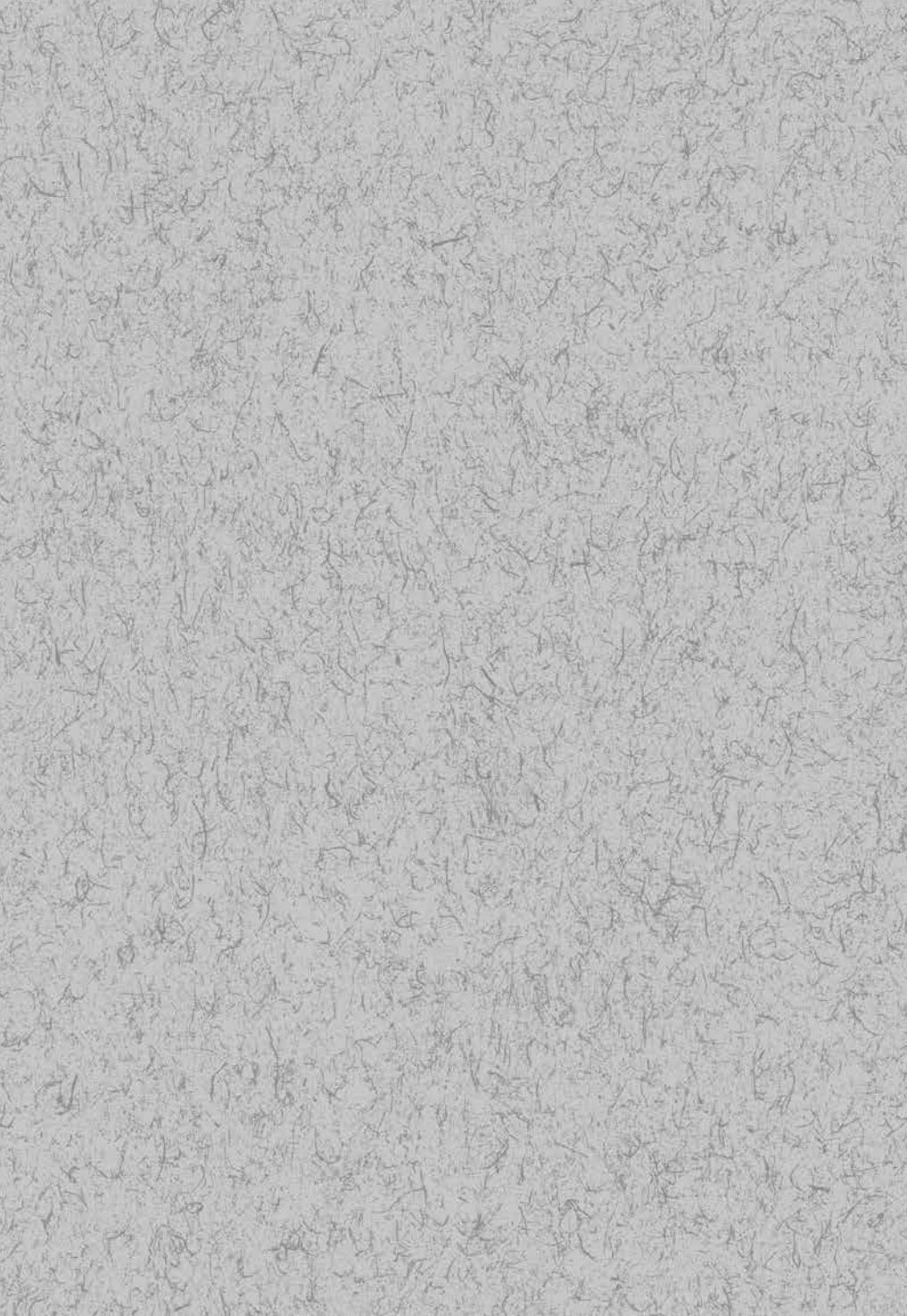

Noah, Mila ve Carla'ya...
Gianni Amcanız anısına,
o olmasaydı Riko da
olmazdı.

CUMA

ORTADAKİ HARF

Bir zamanlar, üç isimli bir adam vardı. Baştaki ismi G harfiyle, ortadaki V harfiyle, sonuncusu da F ile başlıyordu. Baştaki ve sondaki ismi biliyordum. Ortadaki V harfinden ise bugüne dek haberim yoktu. Gözlerimi, terli parmaklarıyla elimi biraz fazlaca sıkı tutan anneme doğru kaldırdım.

“Bu neyin yerine geçiyor?” diye fısıldadım.

“Hangi bu?” diye fısıldayarak yanıt verdi.

“Ortakdaki V.”

Omuz silkti.

“Hiçbir fikrim yok,” dedi.

Annem elimi daha da sıkı kavradı. Dışarı çıktığımızdan beri gökyüzünde toplanan kurşun renkli bulutlar giderek çoğalıyordu. Bu da annemin sinirini bozuyordu. Çünkü böyle kapkara yığılmalar, çoğunlukla gök gürültüsüyle sonuçlanırdı ve annem gök gürültüsüne uygun giyinmemiştii.

Giysileri cenazeye de uygun değildi.

Gri mezar taşlarının ve rengârenk ilkbahar çiçeklerinin bulunduğu tepeden aşağı doğru, Luisenstadt Şehir Mezarlığı’nı Bergmann Sokağı’ndan ayıran yüksek tuğla duvara baktım. Spor arabasındaki Irina, o duvarın arkasında bir yerde, cenazenin ardından annemle Bühl’ü olabildiğince çabuk bir şekilde Schönefeld Havaalanı’na götürmek için bekliyordu. Hamsin Yortusu nedeniyle bir haftalık bir tatil vardı. Özel indirimli tatil. Yanlarında çocuk olmadan, yedi gün boyunca Sri Lanka’da öpüşmek. Sri Lanka, Hindistan yakınlarında bir yerde, akşam saat

altıyla on arasında havlu ve içeceklerin bedava olduğu süper bir palmye adası.

Şu olmayan çocuksa bendim.

“Kötü zamanlama,” diye iç çekmişti annem, cenaze tarihini öğrendiğimizde. “Sanki başım yeterince kalabalık değilmiş gibi!”

Bühl’le öpüşmelerinden döndüklerinde, annemle İrina’nın butiğinin açılışı var. Açılış aslında iki hafta öncesi için planlanmıştı ama ustalar işleri bir türlü ilerletemedi. Tadilatın uzadığı her gün, yığınla para demek. Aslında annem, ustaların, butiğinin yeni vitrini için paraları nasıl saçıklarını bizzat kontrol etmekten yanaydı, ama bu durumda öpüşme tatilini iptal etmesi gerekirdi ve bu da, tatil başka bir tarihe ertelenemediğinden, özel indirim verilen paranın güme gitmesi anlamına gelirdi.

Şimdi bir de tam yolculuk gününe denk gelen şu cenaze töreni çıkıvermişti.

“Gerçekten, felaket kötü bir zamanlama.” Annem tekrar iç çekip burnumun ucuna bir öpücük kondurmuştu. “Ama önemi yok tatlım, sana cenazede eşlik edeceğiz tabii.”

O anda telaşın yol açtığı ter yüzünden, açık yeşil yazlık elbisesi annemin üstüne ikinci bir deri gibi yapışmıştı. Elbise müthiş kısaydı. Az evvel şapeldeki rahip, önce annemin bacaklarına, sonra da buraya böyle bir bez parçasıyla geldiği için kafadan kontakmış gibi annemin kendisine bakmıştı.

ŞAPEL: İtalya gibi bazı ülkelerde bu sözcük yalnızca küçük kiliseler için değil, küçük orkestralar için de kullanılıyor. Yani sözcük, ya müzik aletleriyle komik müzik yapan insanlardan ya da tuğlalardan oluşuyor. Kilişe anlamına gelen şapellerde müzik, hışırdayan hoparlörlerden geliyor, cenazede çalınan Veda Zamanı adlı parça gibi. Bu, ölü insanlar için çok güzel bir veda şarkısı, hem de üstelik yarı yarıya İtalyan, tıpkı benim gibi.

“Biliyorum, cenazeye uygun bir kılık değil bu,” demişti annem iki saat önce banyoda bacaklarını tıraşlayıp, ardından ayak tırnaklarına küçük midye desenli çıkartmalar yapıştırırken. “Ama ne olursa olsun, gölgede otuz beş derecedeki Sri Lanka’ya siyah bir elbiseyle inmeyeceğim. Aman ne güzel!”

Annem üstünü değiştirmek için tüm bavulları tekrar açmak zorunda kalmak istemiyordu. Bu sabah hazırlanması zaten acayip uzun sürmüştü. Uçakta soğuk olur diye yanına salaş yün hırkasını almıştı, hepsi o kadar. Hava alanında herhangi bir tuvalette üstünü değişmesi uçağı kaçırmaması demekti.

Bühl meseleyi daha az dert etmişti. İnce bir kumaştan, açık gri, şık bir takım elbise ve beyaz bir gömlek giymiş, ayrıca acayip havalı bir güneş gözlüğü takmıştı. Eli omzumdaydı. Öyle hafifti ki, onu nerdeyse hissetmiyordum,

ama orada olduğu için yine de mutluydum. Cenazeler pek bana göre değil. Önümüzde açılan, topraktaki derin çukur beni korkutuyordu. Hem fazlasıyla loştı, hem de tabut orada, aşağıda, epey küçük görünüyordu; zaten kalabalık oldum olası içimi daraltır.

Başımı uzattım. Mezarlığın giriş kapısında hâlâ kimsecikler yoktu. Oskar ve Lars biraz acele etmezlerse her şeyi kaçıracaklardı. Herhâlde Lars yine öğlene kadar uyumuş, Oskar da onu yataktan bir türlü çıkaramamıştı ya da Lars, kalktıktan sonra pencereden dışarı bakmış, bakar bakmaz da krize girmişti. Çünkü dışarısı ya çok ya az güneşliydi, bir bulutun biçimi cuma gününe tersti, belki de Lars'a göre pencerenin önündeki güzelim ağaçlar haziran başındaki, erken gelen bir yaz günü için yeterince yeşillenmemişti. Oskar'ın babasının birkaç tahtası eksik, bu kesin. Bazen annemin, ikinci kattaki eski dairemizi böyle bir dangalağa paslaması iyi bir fikir miydi, şüpheye düşünüyorum; öte yandan Oskar'ın artık benimle aynı binada yaşaması da süper ötesi tabii.

Anlaşılan rahip de o ikisini bekliyordu. Gerçi mezar çukuru korkusu, cenaze hassasiyeti falan yüzünden onu doğru dürüst dinlemiyordum. Anma konuşması malzemesini tükettiği apaçıktı, çünkü çoktan, bastonuyla karanlık bir vadiden geçtiği son tatilini anlatmaya geçmişti. Kendi suçu. Öyle ya, isteseydi o da içecek ve havluların bedava olduğu güneşli Sri Lanka'ya uçabilirdi.

Başımı tekrar uzattım.

Niçevo.

Oskar ve Lars'tan hiç iz yoktu.

Niçevo, Rusça ve *hiç* anlamına geliyor. Bu şimdiden öğrendiğim altıncı Rusça sözcük. Irina'ya göre, butikte mutlaka bir gün onun ya da annemin boşluğunu doldurmam gerekecekti. Bu yüzden ve Irina çok sayıda Rus müşteri çekmek istediği için biraz dil bilmeliymişim. Rusça karşılıklarını öğrendiğim diğer sözcükler de şunlar: *Evet*, *Hayır*, *Teşekkürler* ve *Çık dışarı*.

Yukarıdan, gökyüzünden şiddetli gümbürtüler duyuldu. Rüzgâr çıktı; ardından da aynı rüzgâr, sayısız mezar ve çiçeğin üstünden ve yüksek ağaçların içinden geçti. Annemin sarı saçları yüzünün etrafında uçuşuyordu. Üzgün üzgün tabuta bakıyordum. Bu şey daha da uzarsa, birazdan yağmur başlayacaktı, sonra da mezar belki ağzına kadar su dolup taşacaktı; bizse ıslak ayaklarla, yavaşça tepeden aşağı, kanala doğru sürüklenen tabutun peşinden bakacaktık.

Mezarın diğer tarafında Bay van Scherten ve Bayan Dahling duruyordu, ikisi de yas giysileri içindeydi. Bana kalsa, sırf teselli olsun diye bile onların el ele tutuşması harika olurdu, çünkü geçen yazdan beri Bayan Dahling –bunu bana kendisi anlattı– Bay van Scherten'e karşı bir takım hisler besliyordu. Ama işte... *niçevo*. Bay van Scherten, bilmediğim bir nedenden dolayı hâlâ zorluk çıkarıyordu. Sanırım bu, onun sevgili Hanna'sıyla ilgiliydi. Hanna da burada, şu koskoca mezarlığın başka bir köşesinde gömülüydü ve Bay van Scherten'in evinin penceresi tam o köşeye bakıyordu. Kim bilir, belki de adamcağızın

yeniden âşık olması için bu mesafenin biraz daha fazla olması gerekiyordu.

Bizim apartmandan annem, ben, Bühl ve Bayan Dahling dışında sadece Mommsen gelmişti. Mommsen sivri göbeğinin üstünden, aşınmış ayakkabı uçlarına baktı, burnunu kaşıdı, derken ellerini kavuşturup gözlerini çaktırmadan derin karanlık çukurun baş tarafında duran, sade küçük ahşap haçın üstündeki yazıya dikti.

Gustav V. Fitzke

V harfinin açılımını belki de Mommsen biliyordu? Apartmanda Fitzke'yle az çok anlaşılan tek kişi oydu ve bunun nedeni herhâlde sarhoş kafayla Fitzke'nin hainliklerini fazla takmamasıydı. O, Bayan Dahling ve elbette annemle ben dışındaki apartman sakinleri, Fitzke'nin ölümüne pek üzülmemişlerdi, özellikle de Runge-Blawetzky (kısaca RB) ve Kessler ailesi. Öyle ya, Bay RB zaten, Fitzke günün birinde yağda yumurtasını ya da başka bir yemeği ocakta unutup tüm dairesini yakacak, sonra da alevler hemen bir üst katta oturan RB'lerin çatı katını da saracak diye korku içindeydi hep. Bayan Kessler de Fitzke durmadan söylendiği için ikizlerinde büyüme sorunları meydana geldiğini ve bu yüzden onu kesinlikle özlemeyeceğini söylemişti.

Oysa ben Fitzke'yi de, söylenip durmasını da özleyeceğim.

Ağaçlardan birinde bir kuş, dünyada ne ölüm, ne cena-

ze, ne de karanlık gök gürültüleri varmış gibi ötmeye başladı. Mommsen hafifçe hırıldayıp burnunu çekti. Bayan Dahling ağır hareketlerle Bay van Scherten'e bir milimcik yaklaştı.

Annem elimi iyice sıkı tuttu. Kendimi çok ağırbaşlı hissederek, *Hoşça kal*, dedim sessizce. Gökyüzünden ilk yağmur damlaları düşmeye başlamıştı. Rahip, *  nk  topraktan geldin ve toprağa döneceksin, amin*, diye mırıldanırken Gustav V. Fitzke'ye içimden söz verdim: Son isteğinde benden talep ettiği gibi mirasına sadık kalacak ve onu özenle koruyacaktım.

Geçen pazartesi günü Fitzke'nin cesedini keşfedenler ben ve Oskar'dık. Oskar beni özel eğitim merkezinden almıştı; sonradan düşününce, apartmanda oturan çocuklar arasından okuldan en erken bizim dönmemize sevinmiştim. Aksi h lde, RB'lerin oğlu şişko Thorben, mutlaka düşüncesizce, hatta belki de bilerek, paldır küldür cesedin  s t nden geçecekti.

Fitzke hayatımızdaki ilk  l yd , bu yüzden biraz heyecanlıydık. Dikine gri çizgili eski püskü pijamasıyla, yana dönük ve bacakları kıvrılmış h lde, dördüncü katta, kilitli daire kapısının önünde yatıyordu. Gözleri kapalıydı. Hiç değilse bu iyiydi. Gözleri açık gitseydi  d m kopardı kesin.

GÖZLERİ AÇIK GİTMEK: Birinin, gözlerini kapatmaya bile fırsat bulamadan, aniden ve beklenmedik şekilde ölüvermesi, bu yüzden de sana fal taşı gibi açılmış gözlerle bakması. Hatta bakmaya da durmadan devam etmesi. Tüyler ürpertici bir durumdur. Olayın aniden ve beklenmedik oluşunda en ufak suçun yoksa bile tüylerini ürpertir.

Sırt çantalarımızı yere indirdik. Fitzke bir şeyler aramak için yerde sürünmüşe benziyordu. Belki dairesinin anahtarını düşürmüştü. Onu kaskatı kesilmiş parmaklarının arasında tutuyordu; nasıl bilmiyorum ama içinde hayattan eser kalmadığını hemen anlamıştım.

“Sonunda olanlar oldu demek,” diye fısıldadı Oskar. Fitzke’nin önüne dizüstü çöküp iki parmağını boynuna koyduktan sonra, televizyonda hep yaptıkları gibi, onun nabzını ölçtü. Fitzke’nin buruşuk eli maviye yakın bir renkten, birkaç günlük sakalının kapladığı yüzü sarıya çalıyordu. Oskar bir süre bekledi. Sonunda, yok gibisinden başını salladı.

“Kalbi mi?” dedim.

“Büyük ihtimalle.”

Fitzke’nin, çocukluğundan beri kalp rahatsızlığı vardı. Bu yüzden hap kullanıyordu, ama onları banyosunda tutuyordu. Kalbinin tökezlemeye her an hazır olduğunu bile haplarını neden sürekli yanında taşımazdı ki?

ANDREAS STEINHÖFEL

RİKO, OSKAR ve ÇALINTI TAŞ

Riko, annesini büyük bir beladan kurtardı ama bu kez de bir taş hırsızının peşine düştü.

Oskar, babasıyla arasını düzeltmenin yollarını ararken, yürüdüğü yolda birden geçmişini buldu.

Ve arkadaş olduktan sonra hayatları güzelleşveren bu iki çocuk, dostluğun en zor koşullara bile direnebileceğini bir kez daha kanıtladı.

Andreas Steinhöfel'in deli dolu kahramanları, serinin üçüncü kitabında bu kez biraz da "kendilerini" arıyor; *Riko, Oskar ve Çalıntı Taş*, heyecan meraklısı okurlara hem büyük bir macera hem de bol bol eğlence vadediyor.

RESİMLEYEN:
PETER SCHÖSSOW

www.tudem.com

f t @ t tudemyayingrubu

ISBN: 978-605-285-182-1

9 786052 851821